

Universitätsbibliothek Paderborn

Medvlla Theologica

Ex Sacris Scriptvris, Conciliorvm Pontificvmqve Decretis, Et Sanctorvm Patrvm Ac Doctorum Placitis Expressa ; In qua, quidquid tum ad fidei mysteria sanè ac rectè intelligenda, & ab erroribus quibusvis secernenda, tum ad sacramenta debitè conficienda & ministranda, tum ad actiones humanas iuxta ...

Complectens ea quæ ad Sacramenta & mores pertinent

Abelly, Louis

Coloniæ Agrippinæ, 1659

Quæst. 2. Quibus modis simonia, tum in alijs casibus tum præsertim in obtinendis beneficijs committi potest.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38979

QVÆSTIVNCVLA II.

Quibus modis simonia, tum in aliis casibus, tum
praesertim in obtinendis beneficijs
committi possit.

Simonia peccatum à Simone Mago Act 8. nomen acce-
pit, eò quòd primus dona Spiritus Sancti pecunià eme-
re voluerit, & ut loquitur S. Aug. tract. 10. in S. Ioa. vo-
lebat emere Spiritum sanctum, quia volebat vendere Spiritum
sanctum: ex quo factum est, ut peccatum illud, quo spiri-
tuale aliquid aut spirituali annexum pecunià aut aliqua
re pretio aestimabili emitur aut venditur, *Simonia* nun-
cupetur. Quàm graue autem sit illud peccatum, patet
tum ex obiurgatione asperrima, qua S. Petrus erga præ-
fatum Simonem vsus est; tum etiam ex eo, quòd cap. Re-
peritur 1. q. 1. appellatur *Excrabile flagitium*; & c. Sicut 1.
de simonia dicitur *Simoniacam pestem sui magnitudine aliu-
anima morbos vincere*, & cap. Sane 15. quaest. 13. dicitur in-
star publici criminis *lase maiestatis esse puniendam*.

Est autem triplex simonia (vt docet Tol. lib. 5. cap. 86.)
mentalis, conuentionalis, & realis. Simonia mentalis du-
plici modo contingere potest: primò, cum quis delibe-
ratè vult emere, aut vendere aliquid spirituale: secundo,
cum aliquid exterius facit cum intentione emendi aut
vendendi aliquid spirituale sine vllò pacto externo; vt si
quis obsequium præstet prælato aut patrono hac inten-
tione, vt conferatur illi beneficium in obsequij merce-
dem.

Simonia conuentionalis est, quando aliquod pactum
externum interuenit; quod tamen siue ex vtraque, siue
alterutra parte nondum executioni mandatum est.

Simonia realis est, quando ex vtraque parte pactum
executioni mandatum est.

Quocunq; autem modo simonia committatur, est
semper

semper grauiſſimum peccatum; non tamen incurruntur
pœnæ aduersus ſimoniacos decreta, niſi propter ſimoni-
am realem, aut propter conuentionalem, quæ in confi-
dentiâ reperitur, vt docet & probat Leſſ. ſup. dub. 27. &
ex infra dicendis patebit.

Quoniam verò innumeris propè modis hoc peccatum
committi poteſt, quos ſigillatim perſequi nimis proli-
xum foret, proponemus hic regulam generalem commu-
niter à Theologis receptam, quâ dignoſci poterit in quo-
uis caſu particulari, vtrum ſimonia committatur, nec ne:
ad cuius faciliorem intelligentiam ſupponimus 1. nomi-
ne rei ſpiritualis, quæ per ſimoniam vendi aut emi dici-
tur, intelligi à Theologis (vt rectè obſeruat Leſſ. l. 2. c.
35. dub. 1.) non id omne, aut ſolum, quod eſt incorpo-
reum, ſed id, quod eſt aliquo modo ſupernaturale, ſiue
ſit aliquid reale, ſiue aliquid morale tantùm, ſiue in mo-
dum actus, ſiue in modum habitus, vt ſunt virtutes ſu-
pernaturales, gratiæ gratis data, aut gratum facientes, ſa-
ceramenta, & quiuis vſus poteſtatis alicuius ſupernatura-
lis: vel etiam id, quod eſt rei ſupernaturali annexum, vt
ſunt beneficia eccleſiaſtica, &c.

Supponimus 2. pecuniam aut aliquid pecuniâ aſtima-
bile, vario & multiplici titulo pro aliqua re ſpirituali da-
ri poſſe: ſcilicet vel per modum preſij ipſius rei ſuperna-
turalis, vel per modum eleëmofynæ & ſuſtentionis,
quæ miniſtro eccleſiaſtico tribuitur; vel per modum ob-
lationis, quæ Deo ſit in perſona miniſtri; vel per modum
liberalis & gratuitæ donationis; aut denique per modum
laudabilis conſuetudinis ab Eccleſia probatæ.

Supponimus 3. ex communi & recepta Theologorum
doctrina (cuius probatio videri poteſt apud Leſſ. ſup.
dub. 4. duplicem eſſe ſimoniam, aliam iure diuino, aliam
iure humano & Eccleſiaſtico prohibitam: c. g. venditio
quæuis, aut emptio rei ſpiritualis ſupernaturalis eſt ſi-
monia iure diuino prohibita, vt ex variis ſcripturæ locis
probat Leſſ. venditio autem vel emptio rei alicuius tēpo-
ralis, quæ alicui rei ſpirituali annexa eſt, v. g. emptio aut

venditio beneficiorum Ecclesiasticorum quoad par-
 tem temporalem, simonia est Ecclesiastico iure veti-
 ta: quia (vt idem Lessius fuse declarat) quamuis ius ad
 percipiendos fructus beneficij materialiter & seorsim
 à quouis officio spirituali & sacro consideratum, sit
 aliquid temporale; quod proinde diuino iure non
 est inuendibile, Ecclesiasticis tamen legibus, quae
 ab eodem Lessio, & alijs doctoribus fuse citantur, ob re-
 uerentiam rei spiritualis annexae prohibitum fuit, ne ta-
 le ius vendi possit: vnde sicut Ecclesia potest decreto ali-
 quo suo locum materiale diuino cultui dicatum red-
 dere immunem, ita vt, qui violat immunitatem illam
 Ecclesiastico iure introductam, peccet contra virtutem
 religionis, adeoque peccatum sacrilegij committat: ita
 rem temporalem rei spirituali annexam, propter anne-
 xionem illam potest à venditione reddere immunem, ita
 vt, si vendatur aut ematur pretio aliquo temporali, ven-
 ditio illa aut emptio simoniaca censeatur.

His suppositis, ad dignoscendum, in quibus casibus
 simoniae labes incurratur, vel non incurratur, generalis
 regula haec esto. Quotiescunque aliquid spirituale vel
 spirituali annexum (eo sensu, qui supra explicatus est)
 emitur aut venditur: id est, quotiescunque pro tali re
 accipitur, aut datur aliquid pecuniæ aestimabile tanquam
 illius pretium, toties peccatum simoniae committitur; se-
 cundum si alio titulo detur, vel accipiat, tunc enim
 attendendum est, qualis sit ille titulus, an verus & legi-
 timus, an verò fucatus, & ad palliendam simoniam appo-
 situs.

Ex quo intelligitur ad rationem simoniae duo praeser-
 tim requiri; quorum vnum est pretium, qualis est pecu-
 nia, aut quiduis aliud pretio aliquo aestimabile, quale est
 munus à lingua, vel à manu, vel ab obsequio, vt commu-
 niter docent Theologi: alterum est veluti merx, scilicet
 res aliqua spiritualis aut spirituali annexa, quæ tali pre-
 tio aestimatur, eo que venditur aut emitur: vnde, quoties-
 cunque hæc duo simul concurrunt, toties committitur

simo-

simonia; si verò vel vnum illorum defit, nō committitur. Ex antè dictis sequitur. non esse simoniam, si pretium aliquod, vel merx recipiatur pro munere docendæ scientiam aliquam naturali industriâ comparabilem: quia eiusmodi scientia non est quid supernaturale; & præterea (vt recte obseruat Alenf. 2. p. q. 185. n. 3.) merx illa propriè loquendo non tam datur pro doctrina quàm pro labore docendi, qui est pretio æstimabilis: quæ ratione etiam licitè merces aliqua honesta, pro tradenda Theologiæ doctrina dari aut accipi potest, ratione laboris, qui in scientia adeò sublimi & ardua recte explicanda non nisi maximus esse potest, quiq; proinde ipsius corporis vires valde exhaurire solet: quod etiam docent Adrian. Caiet. Victoria, Sot. Sua. & alij apud Laym. cap. 7. de sim. paragr. 4.

Sequitur 2. neque etiam committi simoniam, si Sacerdotes stipendium seu honorarium accipiant pro celebrationibus Missarum, exequiis mortuorum aliisque functionibus Ecclesiasticis: quando illud non datur per modum pretij, sed per modum eleëmofynæ & sustentationis, aut laudabilis consuetudinis ab Ecclesia approbatæ; vnde Apostolus 1. Cor. 9. dicit, quod, qui in sacrario operantur, quæ de sacrario sunt, edunt; & qui altari deseruiunt, cum altari participant: & cap. ad Apostolicam audientiam de simonia, expressè habetur, quod, quamuis Sacerdotibus & Clericis, pro his & similibus pecuniam exigere, & extorquere prohibitum sit; laici tamen laudabilem consuetudinem piâ erga sanctam Ecclesiam deuotione introductam infringere non debent sub prætextu Canonice pietatis, sed quod per Episcopum ad id possunt compelli.

Sequitur 3. nullam quoque committi simoniam, quando pro dote puellæ, quæ vitam religiosam vult profiteri, aliquid ab ea vel eius parentibus accipitur; cū id accipitur per modum sustentationis, secus verò si præcisè pro ipsa susceptione ad statum religiosum aliquid acciperetur, quia tunc esset id omnino simoniacum, vt docent S. Th. Sot.

Sylu. Suar. apud Laym. c. vlt. de sim. paragraf. 4. qui etiam merito dubitat, vtrum, quando monasterium diues est, licitum sit aliquid eiusmodi titulo sustentationis exigere: certè S. Doctor aperte declarat in 4. dist. 25. q. 3. art. 1. q. 2. ad 7. *Quando sine grauamine monasterij recipi potest non tantum, simoniacum est aliquid exigere: cui subscribunt Caiet. Victoria, Rosella, Armilla, Less. Suar. & alij apud Laym. supra, & Innocentius III. in conc. gen. Lateran. cap. 64. habeturque cap. Quoniam, de simonia, penitus prohibuit, ne moniales pro alijs in certum & Monasterium suum cooprandis & admittendis, pretium vllum recipiant prae-textu paupertatis non quidem veræ, sed fictæ & simularæ. Quamuis autem Less. cit. cap. 35. dub. 12. Tol. lib. 3. cap. 89. & quidam alij Theologi nitantur excusare praxim illam, quæ in omnibus ferme monasterijs etiam ditissimis nunc viget, vt in ea nonnisi, mediante dote, ac pretio sub obtentu sustentationis pateat aditus; idem tamen Lessius fatetur id esse verum auaritiæ signum, & speciem simoniæ retinere.*

Sequitur 4. nullam esse simoniam, quando calices, & alia vasa, & vestiimenta sacra venduntur aut emuntur, quia, vt ex communi Theologorum consensu docet Suarez l. 4. c. 4. n. 12. hæc & similia, quamuis consecrata, & cultui diuino dicata remaneant semper secundum se pretio æstimabilia, ac proinde vendibilia: consecratio enim non nisi accidentaliter illis annectitur: si tamen maiori pretio venderentur, quia consecrata sunt, tunc simonia committeretur, vt docet Tol. sup. & satis per se patet.

Quod autem spectat ad simoniam, quæ in beneficijs Ecclesiasticis reperiri potest, vt facilius & certius dignosci possit, in quibusnam casibus id contingat, obseruationes aliquas ex magis communi, & recepta Doctorum sententia hic breuiter subijciemus.

Prima est, nullam esse simoniam resignare beneficium in fauorem tertij cum clausula (*Non aliter, nec alias*) quando eiusmodi resignatio fit in manibus summi Pontificis.

vt ex Rebuffo, Nauarro, & alijs docet Lessius cap. 35. dub. 14. & satis ex communi vsu, & praxi constat.

Secunda, nullam quoque esse simoniam resignare beneficium in manibus eiusdem summi Pontificis reserua- ta aliqua moderata pensione, vt docet idem author dub. 15. & ex communi vsu satis patet. Imò qui vult resignare in fauorem tertij sub onere alicuius pensionis, potest licite cum illo transigere de illa, non quidem absolute sed sub beneplacito Pontificis; alias, si absolute faceret, simoniam committeret.

Quares, vtrum is, qui resignat sub onere pensionis ad facilitorem & tutiorem illius solutionem de hypotheca aliqua, aut fideiussore cum resignatario conuenire licite possit; Resp. posse, dummodo fiat sub eiusdem summi Pontificis beneplacito, & illius autoritate confirmetur; alias illicitum fore, ac simoniam redolere, vt docet idem Lessius: qui etiam recte monet in resignationibus quibuscumque omne pactum de onere temporali, quod iure non est annexum, licite fieri non posse, absque legitima autoritate superioris: quod maxime obseruandum est.

Tertia, resignare vel conferre beneficium alicui in confidentiam, id est, ex intentione illum obligandi, vt post aliquod tempus propinquo vel amico resignantis, aut conferentis, aut cuius alteri resignet, aut, vt pensionem ex ea alteri soluat, esse simoniam confidentia mentalis: si vero pactum intercedat, esse confidentiam simonia realis, quæ poenas iuris infert, vt docet idem Less. dub. 16. & habetur in Bulla Pij V. quam refert Nau. cap. 23. numero 110.

Quarta est, beneficia non posse licite permutari sine Prælati autoritate: & hanc permutationem non modo illicitam esse ac simoniam redolere, sed etiam irritam & inuolidam, vt habetur apud eundem Less. dub. 17.

Quares, vtrum in permutatione beneficiorum competari possit fructuum inæqualitas? Resp. posse, dummodo id fiat ex licentia & autoritate summi Pontificis, vel reseruando pensionem ex beneficio, quod ampliores

habet prouentus, vel aliquid praestando; quod ab iplo Pontifice tanquam iustum & licitum approbetur, vt docet idem Less. supra.

Quinta est, illum, qui habet ius in beneficio aliquo, seu cui beneficii collatio legitime facta est; posse pretio redimere vexationem iniustam, si forte quis illum à possessione capienda impediatur, nec in ea redemptione ullam committi simoniam, vt ex S. Doctore, Soto, Nau. & alijs docet Less. dub. 18.

QVÆSTIVNCVLA III.

*Quanam sint poena contra simoniacos
constituta.*

Poenæ illæ secundum iuris dispositionem non incur-
runtur nisi ob simoniam commissam in religionis in-
gressu, Ordine, & Beneficijs.

Atque in primis excommunicantur tam dantes quam
recipientes aliquid simoniacè pro ingressu religionis,
& qui sic admissi sunt, non nisi ex dispensatione Ordina-
rij in Monasterio illo manere possunt, vt patet ex extra-
vag. Urbani IV. quæ incipit: *Sarè non in vinca domini.*

Similiter is, qui confert ordines simoniacè, est excom-
unicatus, vt habetur in extrau. *Cum detestabile*, de simonia: est
etiam suspensus à collatione cuiusuis Ordinis, etiam ton-
suræ, & ab executione omnium munerum Pontificalium:
interdictus est etiam illi Ecclesiæ ingressus; & si contra
suspensionem vel interdictum illud aliquid fecerit, est
suspensus ab administratione suæ Ecclesiæ, & à percep-
tione fructuum omnium suorum beneficiorum, nullus-
que potest illum absoluerè præter summum Pontificem,
etiamsi delictum sit occultum, vt habetur in Bulla Sixti
V. edita in malè promouentes & promotos, quod intel-
ligendum est pro ijs locis, in quibus Bulla promulgata &
recepta fuit: existimat si quidem Less. dub. 24. illam ple-
rius